

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 99/12
V Lucemburku dne 12. července 2012

Rozsudek ve věci C-602/10
SC Volksbank România SA v. Autoritatea Națională pentru Protecția
Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor
Călărași (CJPC)

Soudní dvůr upřesňuje rozsah ochrany spotřebitelů poskytované v rámci úvěrových smluv

Členský stát může omezit bankovní poplatky vybírané věřitelem

Směrnice o smlouvách o spotřebitelském úvěru¹ stanoví, že v oblastech, které harmonizuje, nesmějí členské státy ve svém vnitrostátním právu zachovávat ani zavádět ustanovení odchylná od ustanovení této směrnice. Nebrání však členským státům, aby uplatňovaly ustanovení této směrnice v oblastech, které nespádají do její působnosti, je-li to v souladu s unijním právem. Členské státy mimoto zajistí zavedení vhodných a účinných postupů pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů v souvislosti s úvěrovými smlouvami, případně s využitím stávajících subjektů. Směrnice se nevztahuje na úvěrové smlouvy již existující v den vstupu vnitrostátních prováděcích opatření v platnost.

V Rumunsku byla směrnice provedena do vnitrostátního práva nařízením, které vstoupilo v platnost dne 22. června 2010. Toto nařízení mimo jiné stanoví, že pokud je úvěr poskytnut, může věřitel vybírat pouze poplatek za analýzu žádosti, poplatek za správu úvěru nebo poplatek za správu kontokorentu, náhradu v případě předčasného splacení, náklady spojené s pojištěním, případně penále, a jednotný poplatek za služby poskytnuté na žádost spotřebitelů.

V projednávaném případě stanovila jedna ze všeobecných podmínek úvěrových smluv uzavřených mezi bankou Volksbank România a jejími klienty před vstupem nařízení v platnost, že k tomu, aby byl žadateli poskytnut úvěr, může být povinen bance zaplatit „rizikový poplatek“, který se rovná 0,2 % ze zůstatku úvěru a platí se měsíčně po celou dobu platnosti úvěru.

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași („CJPC“) (státní orgán pro ochranu spotřebitelů – oblastní komisariát na ochranu spotřebitelů v Călărași), který měl za to, že vybírání tohoto poplatku není upraveno nařízením, uložil Volksbank pokutu a další sankce.

Před Judecătoria Călărași, (soud prvního stupně v Călărași, Rumunsko) Volksbank tvrdila, že některá ustanovení nařízení jsou v rozporu se směrnicí. Tento soud tedy žádá Soudní dvůr o upřesnění působnosti této směrnice.

Soudní dvůr rozhoduje zaprvé o možnosti **členských států zahrnout úvěrové smlouvy zajištěné nemovitostí do věcné působnosti vnitrostátního opatření provádějícího směrnici**, přestože je tato směrnice ze své působnosti vylučuje. Soudní dvůr zdůrazňuje, že **členské státy mohou v souladu s unijním právem uplatňovat ustanovení této směrnice v oblastech, které nespádají do její působnosti**. Členské státy tak mohou zachovat nebo zavést vnitrostátní opatření, která odpovídají ustanovením této směrnice nebo některým z nich, pro úvěrové smlouvy mimo věcnou působnost směrnice, jako v projednávaném případě pro úvěrové smlouvy zajištěné nemovitostí.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. L 133, s. 66, a opravy – Úř. věst. 2009, L 207, s. 14, Úř. věst. 2010, L 199, s. 40, a Úř. věst. 2011, L 234, s. 46). Tato směrnice měla být provedena nejpozději do 11. června 2010.

Zadruhé Soudní dvůr přezkoumává **zahrnutí takových úvěrových smluv, které byly platné v době vstupu vnitrostátní právní úpravy v platnost, do časové působnosti této právní úpravy**. Soudní dvůr uvádí, že je v zásadě věcí členských států, aby stanovily podmínky, za nichž zamýšlejí použít svoji vnitrostátní právní úpravu provádějící směrnici i na takové smlouvy, jako jsou smlouvy v projednávaném případě, které nespádají do některé z oblastí a pro které měl unijní zákonodárce v úmyslu přijmout harmonizovaná ustanovení. **Členské státy proto mohou přijmout prováděcí opatření, které implikuje, že uvedená vnitrostátní právní úprava se použije také na smlouvy platné k datu vstupu této právní úpravy v platnost.**

Zatřetí je Soudní dvůr toho názoru, že směrnice nebrání tomu, aby členský stát **uložil úvěrovým institucím povinnosti, které nejsou stanoveny v této směrnici a jež se týkají druhů poplatků**, které mohou vybírat v rámci smluv o spotřebitelském úvěru. V projednávaném případě vzhledem k tomu, že pravidlo stanovené v rumunském nařízení taxativní výčet bankovních poplatků, které může věřitel vybírat od spotřebitelů obsahuje, toto pravidlo představuje opatření na ochranu spotřebitelů v oblasti, která není harmonizována směrnicí.

Začtvrté, Soudní dvůr odpovídá na argument Volksbank, podle něhož **tím, že rumunská právní úprava zakazuje úvěrovým institucím vybírat některé bankovní poplatky**, omezuje klientům usazeným v Rumunsku přístup ke spotřebitelským úvěrům nabízeným společnostmi, které jsou usazeny v jiných členských státech, a proto je v rozporu s pravidly Smlouvy týkajícími se volného pohybu služeb. Soudní dvůr v tomto ohledu upřesňuje, že právní úprava členského státu nepředstavuje omezení ve smyslu Smlouvy jen ze samotného důvodu, že jiné členské státy používají pro poskytovatele podobných služeb usazené na jejich území méně striktní nebo hospodářsky zajímavější pravidla. Soudní dvůr je ostatně toho názoru, že takové vnitrostátní ustanovení, jako je ustanovení obsažené v rumunském právu, nečiní přístup na trh méně atraktivním a ve skutečnosti neomezuje možnost dotyčných podniků účinně hospodářsky soutěžit s podniky, které jsou v Rumunsku již dlouhou dobu usazené.

Konečně Soudní dvůr konstatuje, že směrnice nebrání rumunské právní úpravě, která v oblasti **spotřebitelských úvěrů umožňuje spotřebitelům, aby se přímo obrátili na orgán na ochranu spotřebitelů**, který následně může uložit úvěrovým institucím sankce za porušení vnitrostátní právní úpravy, aniž předtím byli povinni využít postupů pro mimosoudní řešení sporů stanovených vnitrostátním právem pro takové spory. Soudní dvůr totiž uvádí, že směrnice vyžaduje, aby postupy pro mimosoudní řešení sporů byly vhodné a účinné. Je proto věcí členských států, aby upravily podrobnosti týkající se uvedených postupů, včetně jejich případné závazné povahy, a přitom respektovaly užitečný účinek této směrnice.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu unijního práva nebo platnosti unijního aktu. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106